

en Kirke bygget. Jeg ved, at der ligger Andragender inde om Tilskud, men som ærede Medlemmer maaske have set, er der ingen Bevilling til Opførelse af Kirker i den Egn paa det foreliggende Finanslovsforslag. Det er jo muligt, at der endnu kunde komme et Forslag, og det er det, jeg gerne vilde lægge et godt Ord ind for. Kirketranen er bevirket først og fremmest derved, at Heden opdyrkes, Byer samle sig paa visse Steder, der opstaar Handelspladser og Folketallet vokser. Men der er en anden Ting, som er kommen til i den sidste Menneskealder, og det er en stærk religiøs Bevægelse, som har bidraget til et større Kirkebesøg og som Følge deraf ogsaa skabt større Kirketrang. Der er flere Steder, hvor de nuværende Kirker ikke kunne huse dem, som søge dertil, og der er Steder, hvor Befolkningen har op til en Mil eller endog over en Mil til Kirke, saa at ældre Folk, særlig om Vinteren, daarligt kunne komme i Kirke. Jeg vil lægge et godt Ord ind for, at der muligvis endnu paa denne Finanslov kunde blive gjort lidt for Vestjylland i saa Henseende.

Dernæst vil jeg omtale Sparsommelighedsforholdene en Smule og den Indvirkning paa det foreliggende Finanslovsforslag, som den nedsatte saakaldte Sparekommission har haft. Nu ved jeg nok, at dersom der overhovedet skal være nogen Mening i den megen Tale om, at vi skulle spare og føre en nok saa økonomisk Statshusholdning som hidtil, maa vi selv bidrage dertil. Det er rigtigt, som den højtærede Finansminister forleden udtalte, at det ikke kommer an paa her at staa og tale om Sparsommelighed — det have vi hørt meget af i den senere Tid herinde —, men om, at hver især kan bringe sit Offer. Der er det vanskelige Sted. Jeg skal ikke her komme ind paa nærmere Kritik overfor Sparekommissionen, thi jeg antager, at de Medlemmer, som have siddet i Sparekommissionen, have gjort sig Flid for at finde Steder, hvor de mene, der kan spares det Beløb, som de nu have foreslaet. Men paa den anden Side vide vi nok, at Sparekommissionens Medlemmer ikke ere ufejlbare, hvad de vel ogsaa ere klare over; de kunne ogsaa have set fejl paa visse Steder, villet spare eller helt slette paa adskillige Steder, hvor det var mindre heldigt og mindre økonomisk, og maaske ikke skaaret dybt nok ned paa andre Steder. Det er ogsaa det, vi have hørt under disse Forhandlinger, at der er en Del Medlemmer, som dels har kritiseret, hvad der er sket, dels har fremsat Ønsker, altsaa ikke har været

enig om, hvad der er foreslaet. Og der er ogsaa noget, som taler for, eller i alt Fald giver det Udseende af, at, som jeg sagde, Sparekommissionens Medlemmer ikke ere ufejlbarlige og ikke altid have ramt saa sikkert, og at de til Dels endog selv have Fornemmelsen deraf, idet vi se af Betænkningen, at 3 Medlemmer, da det hele er fikst og færdigt, tage Forbehold overfor det hele. Det ser lidt mærkeligt ud, det viser i alt Fald, at de staa tvivlende og vaklende overfor, hvad de have været med til at foreslaa tidligere under Forhandlingerne. Thi jeg gaar ud fra, at vi ikke her have Lov til at forudsætte, at det Generalforbehold, om jeg saa maa sige, som de have taget, skulde være dikteret af Hensyn til Ønsket om at have en aaben Dør for storpolitisk Taktik. Som sagt, der er enkelte Steder, jeg har Lyst til at røre ved, og det skal jeg hurtigt komme til.

Det første Punkt, jeg vil omtale, er Bevillingen til Læ- og Hegnplantninger paa, saa vidt jeg husker, 82,000 Kr. Den er fuldstændig slettet. Baade jeg og mange med mig tro, at der er gaaet temmelig haardhændet frem overfor denne Bevilling. De, som kende de barske Vinde, og hvad de kunne ødelægge derovre i Vestjylland, og som vide, hvilken Modvægt disse Smaaplantninger have været overfor den skarpe, barske Vestenvind, ville vistnok indrømme, at der her er et Omraade, hvorpaa vi bør gaa fremad, hvis der da ikke her skal komme Stagnation, for det tror jeg, er aldeles fejl. Jeg vil derfor meget anbefale, at vi tage denne Bevilling op, kan den ikke tages op helt ud, nu ja, saa behøvede man dog vel ikke at gaa saa radikalt til Værks og fuldt ud slette den.

Saa er der en anden Bevilling, som ikke er slettet fuldt ud, men hvor der er foretaget en stor Nedsættelse. Det er Bevillingen til Hedebuet. Ogsaa her tror jeg er et Omraade, hvor Lovgivningsmagten bør gaa meget varsomt og skaansomt frem. Der ligger ovre i Jylland store Strækninger, mange Kvadratmil Jord, som ikke give noget synderligt Udbytte, ja, man kunde næsten sige, intet som helst Udbytte, Jord, som, naar den blev opdyrket og kultiveret, vilde være i Stand til at give et ret godt Udbytte, idet den egner sig meget vel til Opdyrkning. Naar vi nu paa een Gang hemme denne Virksomhed, som er kommen ikke saa daarligt i Gang i de sidste Aaringer, kunne vi maaske gaa hen og lave noget, som med en vis Ret kunde siges ikke var nogen helt heldig Økonomi. Der er mulig begaaet adskillige